

WPROWADZENIE

Wieloletnia Prognoza Finansowa (WPF), której obowiązek sporządzania począwszy od roku 2011 wprowadzony został przepisami *Ustawy o finansach publicznych z 27 sierpnia 2009 roku (Ustawa)*, jest instrumentem nowoczesnego zarządzania finansami publicznymi. Miasto Szczecin wykorzystuje takie narzędzia w realizacji polityki finansowej od wielu lat. Od 1997 roku publikowano *Analizę Zdolności Kredytowej*, której elementem była wieloletnia prognoza finansowa. Od 2009 roku w dokumencie *Polityka Finansowa Miasta* prezentowane były wszystkie istotne pozycje *WPF*. Od 2011 roku *Wieloletnia Prognoza Finansowa* prezentowana jest w formie uchwały Rady Miasta.

Podstawową zasadą obowiązującą w trakcie konstruowania *WPF* jest prowadzenie równoległe prac nad uchwałą budżetową w celu zapewnienia ich wzajemnej zgodności. Wartości przyjęte w *WPF* i uchwale budżetowej powinny być zgodne, co najmniej w zakresie wyniku budżetu i związanych z nimi kwot przychodów i rozchodów oraz długu. Prezentowana *Wieloletnia Prognoza Finansowa* jest zgodna z budżetem 2011 oraz budżetem 2012 po zmianach zatwierdzonych przez Radę Miasta Szczecin w dniu 21 listopada 2011 roku.

W stosunku do obowiązujących do końca 2009 roku przepisów prawa (*Ustawa o finansach publicznych dnia 30 czerwca 2005 roku*) nastąpiło wydłużenie horyzontu czasowego planowania finansowego. *WPF* jest sporządzana na okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat. Horyzont planowania może ulec wydłużeniu, ponieważ nie może być krótszy niż okres, na który zostały przyjęte limity wydatków wieloletnich. Prezentowana *WPF* została sporządzona na okres od 2011 do 2045 roku. W *Ustawie* zachowany został wymóg dotyczący opracowania prognozy kwoty długu, obejmującej okres do ostatniego roku, w którym nastąpi spłata wszystkich zaciągniętych oraz planowanych do zaciągnięcia zobowiązań. Planowane do zaciągnięcia zobowiązania zostaną spłacone w 2037 roku. Część obowiązująca *Wieloletniej Prognozy Finansowej na 2011 rok i lata następne* spełnia wymogi ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 roku. *WPF* stanowi załącznik Nr 1 do *Uchwały*.

Artykuły 226-232 *Ustawy* precyzują warunki, jakie musi spełnić wieloletnia prognoza finansowa oraz określają zawartość projektu uchwały w tej sprawie. Zgodnie z *Ustawą* podstawowe elementy prognozy finansowej to dochody i wydatki w podziale na bieżące i majątkowe oraz wynik budżetu. Przedstawia się również informacje o przeznaczeniu nadwyżki bądź sposobie sfinansowania deficytu budżetowego. Kolejnymi prognozowanymi elementami są przychody i rozchody budżetu uwzględniające dług zaciągnięty oraz planowany do zaciągnięcia. Ostatnią prognozowaną pozycją jest kwota długu, w tym relacja zadłużenia opisana w art. 243 *Ustawy* oraz sposób sfinansowania spłaty zadłużenia.

Ustawodawca przewidział uszczegółowienie niektórych pozycji wieloletniej prognozy finansowej. W prezentowanej WPF przedstawiono:

- dochody ze sprzedaży majątku,
- wydatki bieżące na obsługę długu, gwarancje i poręczenia,
- kwoty wydatków bieżących i majątkowych wynikające z limitów wydatków na planowane i realizowane przedsięwzięcia, ujęte w załącznikach do uchwały w sprawie WPF,
- kwoty wydatków na wynagrodzenia i składki od nich naliczane oraz wydatków związanych z funkcjonowaniem jednostki samorządu terytorialnego.

Objaśnienia do pozycji przyjętych w WPF przedstawiono w załączniku Nr 2 do *Uchwały*.

W załącznikach do projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej opisuje się przedsięwzięcia, przez które należy rozumieć wieloletnie:

- programy, projekty lub zadania finansowane środkami własnymi – załącznik Nr 3,
- programy finansowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu oraz środków pochodzących z innych źródeł zagranicznych, niepodlegających zwrotowi – załącznik Nr 4,
- umowy, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności przekraczają rok budżetowy – załącznik Nr 5.

W załącznikach nie ujęto:

- umów o partnerstwie publiczno-prywatnym – nie przewiduje się podpisania tego typu umów,
- gwarancji i poręczeń udzielanych przez jednostki samorządu terytorialnego – nie przewiduje się udzielania gwarancji i poręczeń.

Do WPF został wprowadzony nowy załącznik (Nr 6) – *Wieloletni Program Inwestycyjny na lata 2011 – 2015 (WPI)*. Załącznik zawiera planowane i prognozowane wydatki majątkowe z podziałem na poszczególne lata, łączną wartość projektu od początku jego realizacji oraz wartość inwestycji po 2015 roku.

Uchwała zawiera także upoważnienie dla zarządu jednostki samorządu terytorialnego do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją zamieszczonych w niej przedsięwzięć. Organ stanowiący może ponadto upoważnić zarząd do przekazania uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych jednostki samorządu terytorialnego do zaciągania wcześniej wymienionych zobowiązań.

Opinię do projektu uchwały w sprawie WPF lub jej zmiany, przedstawionego wraz z projektem uchwały budżetowej, regionalna izba obrachunkowa wydaje ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia przestrzegania przepisów *Ustawy* dotyczących uchwalania i wykonywania budżetów w następnych latach,

na które zaciągnięto i zamierza się zaciągnąć zobowiązania. *RIO* przedstawia opinię w sprawie prawidłowości kwoty długu jednostki samorządu terytorialnego, wynikającej z planowanych i zaciągniętych zobowiązań. W przypadku negatywnej opinii *RIO* w tym zakresie, jednostka dokonuje takich zmian obu uchwał, aby została zachowana relacja określona przez wskaźnik obsługi zadłużenia.

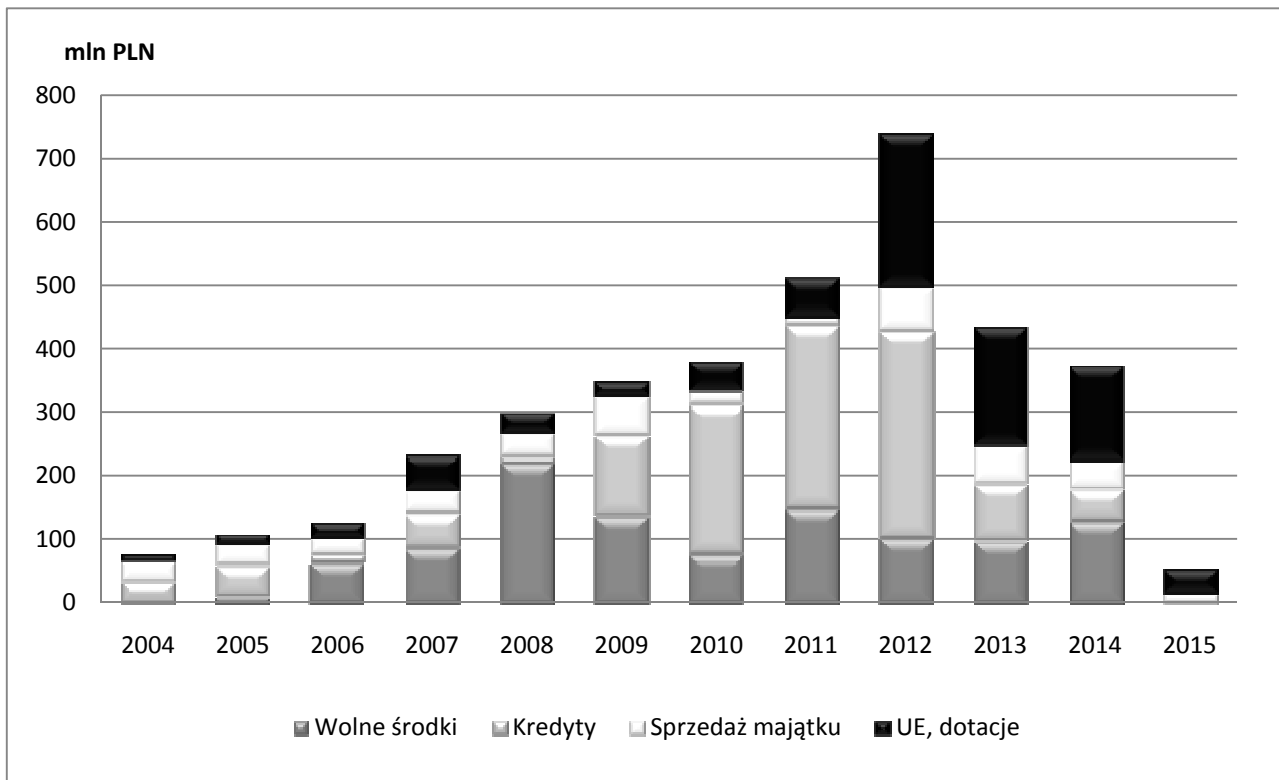
Po otrzymaniu opinii od *RIO*, w sprawie Projektu Uchwały, organ stanowiący podejmuje uchwałę w sprawie wieloletniej prognozy finansowej nie później niż uchwałę budżetową, czyli przed rozpoczęciem roku budżetowego (w szczególnie uzasadnionych przypadkach nie później niż do dnia 31 stycznia roku budżetowego). Organ stanowiący nie może uchylić obowiązującej uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej bez jednoczesnego podjęcia nowej uchwały w tej sprawie.

Zmian w *WPF*, z wyłączeniem zmian limitów zobowiązań i kwot wydatków, dokonuje zarząd jednostki samorządu terytorialnego.

Jednym z głównych celów przygotowania wieloletniej prognozy finansowej jest umożliwienie weryfikacji długookresowej stabilności finansowej jednostki samorządu terytorialnego. Pod pojęciem stabilności należy rozumieć zdolność do obsługi zobowiązań i utrzymania płynności finansowej w długiej perspektywie. Z założenia *WPF* jest dokumentem strategicznym i priorytetowym, jeśli chodzi o wytyczanie kierunków rozwoju jednostki samorządu terytorialnego, poprzez długoplanowe ujęcie potrzeb i możliwości samorządów. Pomimo trudności, jakie wiążą się z przewidywaniem sytuacji finansowej samorządów terytorialnych w perspektywie wieloletniej, uznaje się, że korzyścią płynącą z tych działań jest tworzenie warunków do prowadzenia racjonalnej i zrównoważonej polityki finansowej. Planowanie wieloletnie umożliwia kompleksową ocenę kondycji finansowej samorządu w dłuższej perspektywie, zachęca do koncentracji zasobów, także finansowych, na istotnych przedsięwzięciach oraz unikania rozproszenia zasobów na realizację zamierzeń o znikomym znaczeniu. Poprzez prezentowanie w przejrzysty i jasny sposób następstw budżetowych obecnie podejmowanych decyzji, planowanie wieloletnie pomoże ujawniać potencjalne problemy finansowe, z jakimi mogą być skonfrontowane budżety konstruowane w latach następnych.

Założenia *Polityki Finansowej Miasta Szczecin* opisane zostały szczegółowo w części opisowej *WPF*. W *Polityce Finansowej Miasta* położono główny nacisk na: budżet zadaniowy, wieloletnie planowanie finansowe, wieloletni plan inwestycyjny, rating, politykę budżetową oraz zarządzanie długiem. Podkreślenia wymaga to, że *Budżet Miasta* od wielu lat jest przedstawiany wraz ze szczegółową prognozą na kolejne dwa lata. Spójne - wieloletnie planowanie finansowe skorelowane z *Wieloletnim Programem Inwestycyjnym na lata 2011-2015* oraz prowadzona analiza zdolności kredytowej Miasta są jego mocną stroną. Mocną stroną jest także niski poziom zadłużenia i wydatków związanych z jego obsługą. Miasto konsekwentnie przez kolejne lata akumulowało środki na zwiększony wysiłek inwestycyjny związany z programami współfinansowanymi środkami z Unii Europejskiej, co prezentuje wykres 1.

Wykres 1: Finansowanie inwestycji w latach 2004-2015.

Tabele i prezentacje graficzne prezentowane w części tabelarycznej i w części graficznej dokumentu *Wieloletnia Prognoza Finansowa Miasta Szczecin* stanowią dodatkowe uzupełnienie przedstawionych objaśnień i informacji.